

EAPC - Gestió i control de subvencions i ajuts

Les 2 F i les 2 P: la fase declarativa i la recordatòria i el període voluntari i el de constrenyiment o executiu en les subvencions de revocació o reintegrament

26-09-2019

Aquest apunt és una continuació del que es va publicar el dia 25 d'abril de 2019 en aquest mateix Espai temàtic de gestió i control de subvencions i ajuts, amb el títol "[Les 4 R: revocació, reintegrament, requeriment previ i reducció automàtica](#)", en el qual es manifestava que, d'acord amb la temàtica de referència, s'anirien publicant un conjunt d'apunts relacionats.

El punt de sortida d'aquest apunt és les actuacions en les quals l'Administració haurà d'intervenir pel fet que se'n derivi alguna causa de revocació o reintegrament i en les quals podem diferenciar dues fases: la fase declarativa i la fase recordatòria.

La **fase declarativa** té com a finalitat constatar que s'ha produït alguna de les causes que poden donar lloc a una revocació o reintegrament, i per aquest motiu en els procediments de reintegrament amb caràcter general s'ha de seguir un conjunt de regles, que podem resumir de la manera següent:

a) En l'acord pel qual s'iniciï el procediment de reintegrament s'ha d'indicar:

- La causa que en determini l'inici
- Les obligacions incomplertes
- L'import de la subvenció afectat.

b) L'acord ha de ser notificat a la persona beneficiària o a l'entitat col·laboradora, si s'escau, i s'ha de concedir un termini de quinze dies per presentar al·legacions o els documents que s'estimi convenientes.

c) L'inici del procediment de reintegrament interromp el termini de prescripció de què disposa l'Administració per exigir el reintegrament.

d) La resolució del procediment ha d'identificar els extrems següents:

- Qui està obligat al reintegrament
- Les obligacions incomplertes
- La causa de reintegrament que concorri
- L'import de la subvenció a reintegrar

- La liquidació dels interessos de demora.

La resta de tràmits s'ajusten als tràmits generals del procediment administratiu general de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

La resolució ha de ser notificada a la persona interessada, amb el requeriment que ha d'efectuar el reintegrament corresponent en el termini i la forma que indica la normativa de recaptació.

A la **fase recordatòria**, de resultes de la manca de disposicions especials en matèria de recaptació de reintegraments, cal tenir en compte el que disposa la Llei general pressupostària i el Reglament general de recaptació. Aquesta fase, segons el procediment recaptador, conté alhora dues vies o períodes: la voluntària i la de constrenyiment o executiva.

El **període voluntari** s'inicia amb la notificació, per part de l'òrgan que concedeix la subvenció, de la resolució que hagi declarat la procedència del reintegrament, que s'ha de comunicar a més a l'òrgan competent per tramitar l'ingrés. Quan aquest òrgan no recapta la quantitat fixada com a reintegrament, l'òrgan concedent de la subvenció ha de donar trasllat de les actuacions a l'Agència Tributaria de Catalunya (ATC).

El **període de constrenyiment o executiu** s'inicia amb el trasllat de les actuacions a l'ATC, que és la que se n'encarrega un cop s'hagi dictat la corresponent providència de constrenyiment. A més, en els casos en què s'hagin constituït garanties per a pagaments a compte, per exemple, es pot dirigir contra els qui les hagin prestat.

Si s'ha rebut una notificació d'un deute en període executiu, com podria ser una provisió de constrenyiment, en aquest cas derivada d'una revocació d'una subvenció, significa que ha finalitzat el termini voluntari de pagament del deute i que s'inicia la nova fase, que correspon al període executiu. És important tenir en compte que en la notificació es concreten els recàrrecs aplicables al cas. A més, si no es fa l'ingrés en el termini establert, el procediment estableix, si escau, l'execució de les garanties aportades o l'embargament de béns i drets, segons ordre de prelació que estableix la normativa.

Des de la perspectiva del tema que estem tractant, dins de cadascuna d'aquestes fases, hem de tenir en compte els extrems següents:

a) Fase en període voluntari

Inici del període voluntari i procediment

Si la resolució estableix que s'ha produït una causa de revocació, d'acord amb la normativa reguladora dels ingressos de dret públic, s'ha d'acordar el reintegrament total o parcial de les quantitats percebudes i l'exigència dels interessos de demora, segons escaigui:

- Des de la data de pagament de la subvenció.
- En el cas que s'hagin pagat bestretes, des de la data límit que es va fixar a la persona beneficiària per justificar el compliment de la finalitat que va motivar la concessió.
- Des que es va efectuar el pagament, si aquest és posterior.

En tot cas, l'incompliment de l'obligació de reintegrament pot originar l'execució de les garanties prestades.

Termini d'ingrés per als deutes en període voluntari

A l'efecte del pagament en període voluntari i per remissió a la normativa reguladora dels ingressos de dret públic, l'article 62 de la Llei general tributària (LGT) disposa que s'ha de fer en els terminis següents:

- Si la notificació es fa entre els dies 1 i 15 del mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia 20 del mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins al dia hàbil immediatament següent.
- Si la notificació es fa entre els dies 16 i últim del mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia 5 del segon mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins al dia hàbil immediatament següent.

Efectes de l'inici del període voluntari

Una qüestió interessant és la data d'inici del còmput dels interessos de demora corresponent en període voluntari quan s'ha efectuar el pagament d'una bestreta.

D'acord amb la normativa bàsica, l'article 37 de la Llei general de subvencions (LGS) exigeix el reintegrament de les quantitats percebudes i l'exigència de l'interès de demora corresponent "des del moment del pagament de la subvenció fins a la data en què s'acordi la procedència del reintegrament", o "la data en què el deutor ingressi el reintegrament si és anterior a aquesta".

D'acord amb l'article 100.2 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya (TRLFP), si s'estableix que s'ha produït una causa de revocació, s'ha d'acordar, d'acord amb la normativa reguladora dels ingressos de dret públic, "el reintegrament total o parcial de les quantitats percebudes i l'exigència dels interessos de demora des de la data de pagament de la subvenció", o "en el cas que s'hagin pagat bestretes, des de la data límit que es va fixar a la persona beneficiària per justificar el compliment de la finalitat que va motivar la concessió", o "des que es va efectuar el pagament, si aquest fos posterior".

D'una banda, ni la LGS ni la normativa de desplegament a diferència del TRLFP, tot i ser bàsica, estableixen una data d'inici per al còmput de l'interès de demora diferent en el supòsit de reintegrament en el cas de les bestretes incís “en el cas que s'hagin pagat bestretes, des de la data límit que es va fixar a la persona beneficiària per justificar el compliment de la finalitat que va motivar la concessió”. Podem dir que en aquest cas, en tractar-se d'una especialitat dins l'àmbit competencial de la Generalitat de Catalunya i alhora tenint en compte que el règim jurídic de les bestretes no té la consideració de caràcter bàsic, és aplicable el que estableix l'article 100.2 del TRLFP. De l'altra, l'incís “o des que es va efectuar el pagament, si aquest fos posterior” s'ha d'entendre en relació amb els pagaments a compte i no amb les bestretes.

A més, en el supòsit, per exemple, d'una renúncia parcial d'una subvenció concedida, percebuda i en concepte de bestreta, a la qual la persona beneficiària renunciés amb anterioritat a la data límit establerta per justificar la subvenció, es podria entendre que s'ha produït una modificació de la subvenció que requeriria la reducció de l'import i la devolució en període voluntari de la quantitat percebuda mitjançant una bestreta. Aquest extrem no implicaria la tramitació d'un expedient de revocació de la subvenció i l'aplicació dels interessos de demora; és a dir, **si és amb anterioritat a la data límit per justificar, en cas contrari donaria lloc, un cop acordada la revocació, al reintegrament de les quantitats indegudament percebudes i l'interès de demora corresponent.**

b) Fase en període de constrenyiment o executiu

Inici del període executiu i procediment de constrenyiment

Si les liquidacions han estat notificades prèviament i no han estat ingressades el dia del venciment, el període executiu comença l'endemà de l'acabament del termini voluntari d'ingrés. Aquesta és una data clau.

En el supòsit que s'hagi demanat l'ajornament dins de termini, el període executiu comença l'endemà del venciment del termini reglamentari d'ingrés. En aquest cas, el període executiu comença l'endemà de la presentació.

La notificació de la provisió de constrenyiment a la persona deutora, per exemple una entitat a la qual s'ha revocat una subvenció, marca o estableix l'inici del procediment de constrenyiment. Aquesta notificació serveix per fixar o identificar el deute pendent i alhora requereix que s'efectuï el pagament dins el termini establert. A més, en la provisió de constrenyiment s'adverteix que, si no s'efectua l'ingrés, es procedirà a l'embargament de béns. Respecte a l'embargament sobre els béns de la persona deutora, se segueix l'ordre de preferència determinat legalment.

Termini d'ingrés per als deutes en període executiu

A l'efecte del pagament en període executiu i per remissió a la normativa reguladora dels ingressos de dret públic, l'article 62 de la LGT disposa que s'ha de fer en els terminis següents:

- Si la notificació es fa entre els dies 1 i 15 del mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia 20 del mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins al dia hàbil immediatament següent.
- Si la notificació es fa entre els dies 16 i últim del mes, des de la data de recepció de la notificació fins al dia 5 del segon mes posterior o, si aquest no fos hàbil, fins al dia hàbil immediatament següent.

Si no s'ingressa el deute tributari dins d'aquests terminis, la recaptació s'ha d'efectuar de manera coercitiva per la via de constrenyiment sobre el patrimoni de la persona obligada al pagament.

Efectes de l'inici del període executiu

a) Meritació dels recàrrecs del període executiu, que són de tres tipus:

- El 5%, si es paga el deute abans que es notifiqui la provisió de constrenyiment.
- El 10%, si es paguen el deute i el recàrrec dins el termini de pagament obert per la notificació de la provisió de constrenyiment.
- El 20%, més els interessos de demora, si el pagament es fa fora dels terminis indicats anteriorment.

b) Execució del patrimoni de la persona deutora, si no s'ingressa en el termini establert. Quan el deute estigui garantit mitjançant un aval o qualsevol altre tipus de garantia, els òrgans de recaptació competents l'han d'executar en primer lloc.

El procediment de constrenyiment acaba amb el pagament del deute, l'acord de fallida de la persona obligada al pagament i les altres responsables o l'acord d'extinció del deute per qualsevol altra causa legal. En els crèdits declarats incobrables, el procediment es pot reprendre, dins el termini de prescripció, quan es tingui coneixement de la solvència de la persona deutora o responsable.

Per tant, a més de la normativa específica de l'àmbit de les subvencions, cal tenir en compte la normativa específica de l'àmbit tributari:

- [Llei 58/2003, de 17 de desembre, general tributària, articles 163 i següents \(BOE de 18 de desembre\).](#)

- [Reial decret 939/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament general de recaptació \(BOE de 2 de setembre\)](#).

Finalment, hi ha una qüestió que s'ha esmentat i que afecta tant la via voluntària com executiva, que és l'ajornament o el fraccionament, ja que d'acord amb el que estableix l'article 65.1 de la LGT la sol·licitud de fraccionament i/o ajornament es pot demanar tant en període voluntari com executiu.

Cal esmentar que la normativa de subvencions no conté cap determinació directa sobre el fraccionament i/o l'ajornament de les quantitats que s'hagin de retornar per reintegrament d'ajuts o subvencions. Es fa una remissió invocant la Llei general pressupostària i el Reglament de recaptació, així com la jurisprudència tributària. No obstant això, la normativa de subvencions **sí que en fa una determinació indirecta en l'article 21.2 del Reial decret 887/2006, de 21 de juliol**, quan disposa que "se considerará que los beneficiarios o las entidades colaboradoras se encuentran al corriente en el pago de obligaciones por reintegro de subvenciones cuando las deudas estén aplazadas, fraccionadas o se hubiera acordado su suspensión con ocasión de la impugnación de la correspondiente resolución de reintegro" i, per tant, remet a la Llei general pressupostària i al Reglament de recaptació.

El fraccionament i/o l'ajornament el podem considerar **una mesura per flexibilitzar el pagament** i és aplicable al deute o deutes per reintegrament de subvencions, llevat de les excepcions establertes.

Per tant, si es compleixen els requisits, no es configura com un dret del deutor i l'exercici correlatiu d'una potestat reglada per part de l'Administració no és vinculant per part dels que ho sol·liciten, sinó que és una facultat potestativa de l'Administració, i per tant aquesta ha de respondre a la sol·licitud esmentada de manera motivada i raonable.

És d'interès la [Sentència del Tribunal Suprem 267/2019](#), de 28 de febrer de 2019, en la qual es desestima el recurs de la mercantil actora contra la denegació d'un aplaçament o fraccionament d'un deute de reintegrament d'una ajuda a la intervenció.

El que ha quedat pendent sobre aquesta temàtica s'explicarà en un altre apunt que publicarem més endavant.

Georgina Maresma Olivella

Cap del Servei d'Administració Econòmica i Contractació del Consell Català de l'Esport